

[Aase Olesen]

Det radikale venstre vil under udvalgsarbejdet gøre sit til, at vi får disse spørgsmål grundigt belyst.

Mimi Jakobsen (CD):

Jeg synes nok, at de ideologiske over- eller undertoner træder noget kraftigt frem i denne debat, og det vil jeg derfor gerne starte med at beskæftige mig lidt med. Jeg synes ikke, der er nogen som helst tvivl om, at de offentlige klinikker, den offentlige børnetandpleje, har gjort et godt og stort arbejde for tandsundheden. Men det betyder jo ikke, at det unødigt behøver at være den måde, alle løser det på, og jeg synes nok, det er værd at hæfte sig ved, at uanset om man vælger den ene eller den anden løsning, har man en formuleret målsætning at leve op til. Det er ikke sådan, at man kan skalte og valte, som det er blevet moderne at udtrykke sig, med børnene og tandsundheden, som man vil. Der er normer og krav, der skal leves op til, og der er visse betingelser, hvorunder det skal foregå.

Så ganske uanset at vi finder meget lidt grund til at kritisere den offentlige tandpleje; bortset fra at det er nogle stive systemer, finder vi, at man udmærket kunne lade disse dispensationer fortsætte, og det foreslår jo også såvel ministeren som venstre.

Når jeg siger, at de offentlige systemer er for stive, vil jeg gerne begrunde det. Det hænger bl.a. sammen med, at man ofte kan iagttage i egne af landet, hvor der er en befolkningstilbagegang og et fald i børnetallet, at der ikke sker en afpasning af klinikernes størrelser og normeringer ved naturlig afgang efter dette børnetal. Nej, man gør det, som man gør i så mange offentlige sammenhænge: man udvider det antal børn, de aldersgrupper, der skal ind under dette system. Det vil sige, at man nu inddrager de 16-17-årige, så tager man de 17-18-årige, og så tager man de 18-19-årige uden nogen anden motivering, end at man jo nu har kapaciteten, at det koster ikke noget, fordi personalet er der, og at stolene er klar.

Jeg synes, det er en forkert måde at arbejde på. Jeg ser for det første ingen grund til, at man overfører disse aldersgrupper fra de private tandlæger til den offentlige sektor, for det er jo ikke disse aldersgrupper, som man via skolen har en daglig kontakt med.

Jeg kan forstå motiveringen, hvad skolebørn angår, som man vel næsten kan få 100 pct. ind i systemet, hvis man har en skoletandklinik. Men jeg forstår overhovedet ikke baggrunden for at gøre det, hvis man taler om 16-19-årige unge, som har forladt skolen; så mener jeg motiveringen er væk. Det er noget af det, der gør, at det offentlige system er meget stivere og mindre fleksibelt og rimeligt, end en kombination af de to systemer i hvert fald ofte vil være.

Jeg var forberedt på i dag også at bakke ministerens forslag op, selv om det egentlig er venstres forslag, der tiltaler mig mest, for jeg synes, ministeren fortjener ros for, at han vil forlænge dispensationerne. Men jeg må indrømme, at jeg er blevet lidt bekymret i løbet af i dag, og det er jeg faktisk blevet såvel på grund af ministerens bemærkninger som på grund af den socialdemokratiske ordførers bemærkninger om, at det, man selvfølgelig tilsigter, er, at disse dispensationer skal stoppe. Der er ikke tale om, at man bare i 1985-86 skal overveje, om de skal have lov at køre videre, eller om man skal lave en permanent ordning; der er tale om, at de skal stoppe, og det er kun af nød og trang, at man ikke stopper dem allerede i dag. Det synes jeg er forkert.

Jeg bemærkede de værdifulde oplysninger, som blev givet om, at det ganske vist er 73 kommuner, der får dispensation, men at det vist kun var ca. 10 pct. af børnene som blev berørt. Det er klart, for det er selvfølgelig de små kommuner, som ikke har det befolkningsmæssige grundlag for at lave disse klinikker, og det synes jeg er en ganske urimelig situation at tvinge disse kommuner ud i. Hvad i alverden har man ment med at indkalde forslag til sparekataloger, hvis ikke man netop skulle sigte på de steder, hvor der var mulighed for at etablere lignende, men billigere løsninger, skulle forsøge at skære noget væk, hvor der blev dobbeltadministreret, og skulle forsøge at lægge det under én forvaltning, hvor der var flere forvaltninger indblandet osv.?

Jeg finder, det er stik imod de oprindelige intentioner, at man nu vil gå den anden vej og i hvert fald om nogle år lukke for denne mulighed.

Lad mig til sidst sige, at vi helt må afvise fremskridtspartiets forslag. Vi finder ikke, der er nogen grund til at kaste vrage på de